

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Västra Götalands län****Datum:** 2023-06-26**Områdesnummer:** NRO 14 017**Områdesnamn:** Bullaresjöarna**Kommun:** Tanum**Kartblad:** 9B SV, 9B NV**Area:** 5 129 ha**Naturgeografisk region:** 21a Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap**Kust/havsregion:** -**Regionindelning för sjöar och vattendrag:** Huvudavrinningsområde 112, Enningdalsälven**Agrara kulturlandskapsregioner:** 8, Bohusläns och Dalslands odlingsbygder**Landskapsform:** Sprickdalslandskap**Riksvärde:**

Landskapstyp	Naturtyp	Vegetationstyp	Arter	Geologi
Sjölandskap				Förkastning sprickdal, dämd sjö, randmorän

Värdebeskrivning: Mäktig och välutbildad sprickdal med två större sjöar, norra och södra Bullaresjön, som sträcker sig från norska gränsen i norr till slutet av södra Bullaresjön strax norr om Hällevadsholm.

Terrängformer som visar berggrundens nord-sydliga uppsprickning och effekter av inlandsisens påverkan på berggrunden i en nordsydlig dalgång. Välutbildade lösa avlagringar i israndavlagringar som visar på betydelsefulla stadier i inlandsisens avsmältning samt raviner och talusanhopningar. Norra Bullaresjön med Långvallsälven och övriga biflöden är viktiga för Enningdalsälvens laxstam.

Huvudkriterier: A, B, C

Förutsättningar för bevarande: Skogsbruk med naturvårdshänsyn i skyddsvärda biotoper i skogen och i områden där förutsättning för dessa finns. Fortsatt kalkning av tillrinningsområdet och bibehållen vattenkvalitet i vattensystemet.

Områdets värden kan påverkas negativt av täktverksamhet, vägdragningar, schaktning, tippning eller andra markarbeten samt bebyggelse inom landskapsmässigt och geologiskt värdefulla områden. Åtgärder i och i anslutning till vattensystemet, vandringshinder och vattenreglering, vattenuttag, utsläpp av försurande ämnen, tillförsel av organiska gifter, överfiske, inplantering av främmande laxstammar och skogsavverkning längs vattendragen medför att områdets naturvärde skadas. Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras.

Förändringar i markanvändningen kan påverka området negativt, antingen direkt eller ur ett längre perspektiv. Att behålla områdets gröna infrastruktur med ett varierande landskap med naturliga miljöer ska eftersträvas.

Säkerställande: Inom riksintresseområdet finns strandskydd, naturreservaten Tingvall och Bullaresjöarna och flera skogliga biotopskydd.

Inom området finns Natura 2000-områdena SE0520156 Långevallsälven och SE0520185 Tingvall.

Områdets huvuddrag: Bullaresjöarna är Bohusläns största sjöar och uppfyller ca 30 km av den ca 10 mil långa sprickdal som sträcker sig från Halden vid Idefjorden i norr till Gullmarsfjorden i söder.

Dalen med Bullaresjöarna ger ett mäktigt intryck. På östsidan finns Kynnefjäll som sluttar tvärt ned i dalsänkan. Särskilt branta är partierna mellan Korpekullen och Ramberg samt mellan Remne och Suttene. Västsidan är flackare men även här stupar berget brant på några ställen. Höjdskillnaden mellan sjöytan och omgivande bergsplatåer uppgår till ca 100 m. Norra Bullaresjön är en av de djupare sjöarna i länet, med ett maxdjup på 39 meter. Södra Bullaresjön har ett största djup på ca 26 m. Sjöarnas avrinningsområde omfattar ca 620 km². Bland de viktigaste vattendragen kan nämnas Grimån som rinner upp i Nedre Bolsjön, den mäktiga Kynne älv som avvattnar hela Kornsjöområdet samt Sjöviksbäcken som har övre Bolsjön och Långvattnet som källor. Avrinningen från Bullaresjöarna sker norrut via den norska Enningdalsälven till Idefjorden.

Bullaresjöarna är fiskrika med bland annat stationär öring. Havsvandrande lax når upp till norra Bullaren via Enningdalsälven. Laxstammen är huvudsakligen ett genetiskt ursprungligt bestånd. Stammen bedöms ha ett stort skyddsvärde.

Bullaredalen uppvisar några av länets främsta kvartärgeologiska bildningar. Södra Bullaresjön däms av en mäktig israndbildning, den så kallade Smeberg-Backaformationen. På flera andra ställen finns betydande moränavlagringar och på dessa platser är Bullaredalens största jordbruksområden belägna. Vid Tingvall finns ett vackert kulturlandskap som blandas med frodiga lövlundar med bl.a. hassel, lind, lönn och ek.

Vegetationen kring sjöarna är typisk för det näringsfattiga underlaget och består mest av barrblandskog. Inslaget av lövträd är dock tämligen stort. I jordbruksområden,

bäckraviner och på bergsluttningar kan lövträdsvegetationen dominera helt. Bergsluttningarna och särskilt bäckravinen vid Mårtensröd uppvisar en för området sällsamt rik flora av lundtyp. Trädskiktet domineras här av ek, björk och al. Buskvegetationen utgörs bland annat av hägg, olvon, brakved samt hassel. I örtfloran finns bland annat blå- och vitsippa, trolldruva, skogssallat, stinksyska, stenbär, ormbär, dvärghäxört och vildkaprifol.

Fågellivet är rikt och med stor variation på grund av de mångformiga miljöerna. Rovfågel och korp nyttjar de svårtillgängliga branterna. Häger är en karaktärsfågel. De variationsrika stränderna utgör också fina sträckfågelmiljöer.

Stränderna kring sjöarna präglas av det relativt rika moränmaterialet i dalsänkan. Klippstränder och olika typer av blockstränder dominerar men det finns även stränder med finare material, det finns flera fina sandstränder som väl kan mäta sig med dem vid kusten.

Anmärkningar: -

Referenser:

- Frisendahl, A. 1945: Geologisk-morfologisk översikt av Bohuslän.
 Fries, H. 1971: Göteborgs och Bohuslän fanerogamer och ormbunkar.
 Johansson, B. 1987: Sammanställning av skyddsvärda grusfyndigheter inom Göteborgs och Bohus län. Länsstyrelsen.
 Länsstyrelsen 1979: Natur i Göteborgs och Bohus län.
 Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, Fiskeenheten 1991. Fiskeribiologisk undersökning av norra och södra Bullaresjöarna och tillhörande vattendrag.
 Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1995: Vatten i Göteborgs och Bohuslän.
 Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1997: Våtmarksinventering i Göteborgs och Bohus län.
 Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1997: Inventering av naturgrus i Göteborgs och Bohus län.
 Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintressen för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.
 Fiskeristyrelsen 1984: Bevarande av de svenska fiskbeståndens genetiska resurser.